

*Program pracy wychowawczej w Zespole Szkół w Kłukach
na lata 2012 -2017*

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej „był” , a nie tylko więcej „miał”,
aby więc poprzez wszystko , co ma , co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem ,
to znaczy , ażeby również umiał bardziej być
nie tylko z drugim, ale i dla drugich ”*

Jan Paweł II

1. Wstęp
2. Podstawa prawna
3. Cele pracy wychowawczej
4. Zadania szkoły
5. Zadania wychowawcy
6. Kierunki oddziaływań wychowawczych
7. Wizerunek Ucznia Zespołu Szkół w Klukach
8. Zasady współpracy z rodzicami.
8. Projekt ewaluacji.

1.Wstęp

Szkoła powinna stwarzać młodemu człowiekowi warunki do integralnego rozwoju wszystkich sfer osobowości - począwszy od nabywania sprawności intelektualnych, aż do rozwoju moralnego i duchowego. Wiąże się to z możliwością swobodnego wyrażania myśli, dobrowolnego i zgodnego z zainteresowaniami wyboru zajęć pozalekcyjnych. Uczeń powinien mieć również zapewnione poszanowanie godności własnej w dyskusji, sprawach osobistych, a także stosunków rodzinnych, korespondencji, przyjaźni, uczuć.

Jest rzeczą oczywistą, że w wychowaniu młodego człowieka najważniejszą rolę odgrywa dom rodzinny. Szkoła może udzielać w tej dziedzinie pewnego wsparcia i źle by było, gdyby starała się zastępować czymś innym ideały wyniesione z domu rodzinnego. Rola szkoły pozostaje jednak niezastąpiona w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności. Niezwykle ważne jest, więc uzgodnienie stanowiska wychowawczego pomiędzy szkołą a domem rodzinnym. Obie strony powinny współdziałać i wspierać się w dążeniu do wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka.

Założeniem planu wychowawczego jest również wyrabianie i rozwijanie postaw patriotycznych, rozbudzanie u dzieci zainteresowania otaczającym światem w jego lokalnym, społecznym, geograficzno-przyrodniczym aspekcie, co wiąże się z poznawaniem tradycji, obyczajów, wartości moralnych i kultury społeczności, w której żyje uczeń. Twierdząc, że wychowanie i kształcenie jest procesem ciągłym i trwa całe życie uważamy jednocześnie, że szkoła jest wspólnotą wzajemnie się wychowującą.

Pragniemy, aby program wychowawczy Zespołu Szkół w Klukach był dla wszystkich nauczycieli inspiracją i pomocą, aby korzystając z niego w swej pracy wychowawcy nie zapomnieli o roli własnej wzorowej postawy, o podmiotowości ucznia i szanowaniu jego godności osobistej. Niech pod czujnym okiem pedagogów wychowankowie stają się nie tylko lepszymi uczniami, ale coraz lepszymi ludźmi.

2.Podstawa prawna pracy wychowawczej

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 1997r.

Art.48, ust.1.

„Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.”

Art. 53, ust.3.

„Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego, religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.”

Konkordat

Art. 12

„Uznając prawo rodziców do religijnego wychowania dzieci oraz zasadę tolerancji, państwo gwarantuje, że szkoły publiczne i ponadpodstawowe oraz przedszkola prowadzone przez organy administracji państwowej i samorządowej, organizują zgodnie z wolą zainteresowanych naukę religii w ramach planu zajęć szkolnych i przedszkolnych.”

Preambuła ustawy o systemie oświaty 07.09.1991r.

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa, kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej deklaracji Praw człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz konwencji o Prawach dziecka. Nauczanie i wychowanie- respektując chrześcijański system wartości za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.”

Ustawa o systemie oświaty

Art.12

„Publiczne przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły ponadgimnazjalne na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletniości o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie.”

Art.72 ust.1

„Rzeczpospolita zapewnia ochronę praw dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.”

Statut Szkoły

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych z dnia 12 stycznia 2012 roku, Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji nauczania, działalności wychowawczej z dnia 19 lutego 2002 roku oraz Rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego z dnia 7 października 2007 roku.

3.Cele pracy wychowawczej

Podstawą prawną jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 stycznia 2012 roku w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych

Cele pracy wychowawczej korelują z Podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedszkoli, sześcioletnich szkół podstawowych i gimnazjów.

Najistotniejsze cele pracy wychowawczej w Zespole Szkół w Klukach:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego (społecznego, intelektualnego, moralnego, fizycznego) rozwoju osobowości ucznia,
- rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej w poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna otaczającego świata,
- kształtowanie postaw twórczych, opartych na akceptowanym społecznie systemie wartości, ukierunkowanym na poszanowanie godności własnej i drugiego człowieka,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- kształtowanie u uczniów świadomości użyteczności zdobytych wiadomości,
- rozwijanie u dzieci samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i za innych,
- kształtowanie kultury osobistej wyrażanej poprzez słowa, postawę, strój, dbałość o estetykę,
- rozwijanie miłości i szacunku dla dziedzictwa kulturowego oraz Ojczyzny, z jej historią i tradycją,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata,
- kształtowanie u uczniów tolerancji dla ludzi innej narodowości, rasy, kultury i wyznania,
- uczenie umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów,

- rozwijanie odporności na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych (przemoc fizyczna i psychiczna, używki, niekontrolowany odbiór środków masowego przekazu) oraz poszanowanie zdrowego stylu życia,
- budowanie więzi między pokoleniami,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie, uczenie odpowiedzialności za siebie i innych jej członków.

4. Zadania szkoły

Przyjęte przez Zespół Szkół w Klukach cele wychowawcze realizowane będą poprzez następujące zdania:

- Stworzenie przyjaznego dla ucznia środowiska wychowawczego;
- Skoordynowanie działań wychowawczych szkoły, domu rodzinnego ucznia i jego środowiska lokalnego;
- Poszukiwanie przez nauczycieli nowych rozwiązań organizacyjnych, edukacyjnych i wychowawczo – opiekuńczych
- **Wspieranie rozwoju dziecka sześciolatniego**
- **Zgodność z przepisami prawa organizacji pracy świetlicy szkolnej**
- **Organizacji zajęć rewalidacyjnych**
- **Organizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych**

5. Zadania wychowawcy

Istotą działań wychowawczych Zespołu Szkół w Klukach jest współdziałanie wszystkich, którzy mają kontakt z wychowankiem (dyrekcji, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych). Wychowanie obejmuje człowieka we wszystkich sferach jego osobowości. Wychowawcy powinni pamiętać, że wychowują przede wszystkim własnym przykładem, wiernością wyznaczonym normom etycznym. Dlatego:

- szanują i uczą poszanowania godności każdego człowieka oraz szacunku do życia ludzkiego,
- kierują się we wszystkich swoich działaniach prawdą i umiłowaniem prawdy przekazują wychowankom,
- uczą rozróżniania dobra i zła, umacniają w młodym człowieku dobro,
- kochają i uczą miłości do kraju ojczystego, tradycji szeroko pojętej kultury narodowej,
- wszyscy pracownicy szkoły reagują na wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów,
- wszyscy wymagają od wychowanków odpowiedzialnych postaw, tworząc jednocześnie klimat rzetelnej i życzliwej pracy,
- wszyscy pracownicy szkoły troszczą się o atmosferę otwartości, życzliwości, dialogu, pogody, ogarniając tym klimatem dzieci i młodzież,

- wszyscy pracownicy szkoły dbają, by szkoła była estetyczna i schludna, odpowiedzialną postawą i działaniami wspierają rozwój uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.

Szczególną rolę w procesie wychowania odgrywa wychowawca klasowy, ponieważ:

- planuje pracę wychowawczą na rok szkolny i cały cykl kształcenia,
- zwraca szczególną uwagę na obchody świąt państwowych, razem z klasą włącza się do ich obchodów.
- umie zintegrować zespół klasowy,
- zna swoich wychowanków i ich środowisko rodzinne,
- współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Klukach,
- diagnozuje problemy dydaktyczne i wychowawcze oraz podejmuje działania zmierzające do ich rozwiązania,
- współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bełchatowie,
- nawiązuje kontakt z rodzicami i włącza ich do realizacji programu szkoły, stwarza im możliwości współpracy ze szkołą,
- dba o właściwą atmosferę klasy, kierując się zasadą obiektywizmu,
- współpracuje z nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
- zna sukcesy i porażki swoich uczniów,
- prowadzi edukację uczniów i rodziców w zakresie obowiązkowych regulaminów, statutu szkoły i programu szkoły,
- własną osobowością wpływa na prawidłową ocenę postaw moralnych, kształtuje pożądane cechy charakteru,
- uczy samorządności, podejmowania decyzji i odpowiedzialności,
- podejmuje działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa młodzieży w szkole i poza szkołą,
- prowadzi dokumentację pedagogiczną, dokonuje oceny zachowań uczniów i przedstawia ją do zatwierdzenia radzie pedagogicznej,
- wypisuje świadectwa szkolne, wnioskując o wyróżnienia i nagrody.

6. Kierunki oddziaływań wychowawczych

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W SPOŁECZEŃSTWIE

Wychowanie do życia w społeczeństwie obejmuje kształtowanie postaw i przekonań uczniów, które pozwolą im stać się pełnowartościowymi członkami różnych społeczności (rodziny, szkoły, klasy, zespołu pracowników). Istotnym elementem tego zakresu wychowania jest rozwijanie u uczniów umiejętności rozumnego zachowania się w sytuacjach trudnych, godnego znoszenia porażek, panowania nad swoimi emocjami. Wszystkie te właściwości pomogą młodym ludziom odnosić w życiu sukcesy.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
1. Integracja środowiska szkolnego i klasowego 2. Kształtowanie właściwej postawy wobec ludzi 3. Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej 4. rozwijanie poczucia szacunku i tolerancji dla drugiego człowieka 5. uczenie dzieci troszczenia się o innych, szczególnie słabszych 6. kształtowanie umiejętności współdziałania, dzielenia się swoją wiedzą i zdolnościami, wyrażania próśb, wątpliwości i zadawania pytań 7. rozwijanie umiejętności wyrażania własnych uczuć, panowania nad nimi, odczytywania uczuć innych 8. zachęcanie uczniów do wysiłku intelektualnego i pracy nad sobą.	Uczeń potrafi: * nawiązywać bliskie i serdeczne kontakty w grupie rówieśniczej * rozwijać problemy w twórczy sposób, radzić sobie z własnymi emocjami * zachowywać się w sposób kulturalny i akceptowany społecznie * współdziałać w grupie, ekonomicznie gospodarować czasem * szanować dobro wspólne * bezpiecznie bawić się i korzystać ze sprzętu sportowego * bezpiecznie dochodzić i wracać ze szkoły * dostrzegać potrzeby własne i innych ludzi, zachowywać się asertywnie.	* uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego i przyjęcie uczniów klas I w poczet społeczności szkolnej * organizowanie zajęć integracyjnych * organizowanie Wigilii klasowych * uroczyste obchody świąt * organizowanie konkursów szkolnych * uroczyste zakończenie roku szkolnego * pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego "Ja" poprzez wspieranie ucznia w jego działaniach, prawidłowe komunikowanie i stwarzanie atmosfery wzajemnego zaufania * codzienne wdrażanie do używania form grzecznościowych i kulturalnego zachowania * zorganizowanie stałych zajęć pozaszkolnych rozwijających zainteresowania uczniów * wyrabianie nawyków poszanowania

		<p>wspólnego dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> * zapoznanie ze sposobami bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego * pogadanka na temat bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym * udział w akcjach charytatywnych * pomoc materialna dzieciom z rodzin najuboższych: - dożywianie.
--	--	--

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE

Wychowanie patriotyczne ma na celu jak najlepsze przygotowanie wychowanków do służby własnemu narodowi i krajowi. Polega na przywiązaniu ich do Ojczyzny, jej przeszłości i teraźniejszości. Zakłada kształtowanie u dzieci poczucia odpowiedzialności za rozwój Ojczyzny i bycia kreatorem jej przyszłości. Wychowanie obywatelskie to wpajanie wychowankom obowiązków i praw Polaka. Obejmuje przygotowanie wychowanka do podjęcia roli obywatela państwa polskiego.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym oraz świadomości obywatelskiej 2. Kształtowanie szacunku do własnego państwa 3. Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym 4. Organizowanie różnorodnych wydarzeń (spotkań, uroczystości, inscenizacji, wycieczek) wyzwających przeżycia związane z obchodzeniem świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic. 5. Zapoznanie uczniów z symbolami, zasadami i instytucjami, które posiadają istotne znaczenie	Uczeń: * zna symbole państwowe (godło, hymn), pieśni patriotyczne * zna i wzoruje się na sylwetkach wielkich Polaków * zna prawa i obowiązki ucznia, umiejętnie przeprowadza wybory do samorządu szkolnego * wie jak odpowiednio zachować się w czasie uroczystości szkolnych i państwowych. * zna instytucje państwa demokratycznego. * ma umiejętność dostrzegania i działania	*włączenie elementów wychowania patriotycznego i obywatelskiego na lekcjach historii, j. polskiego, wiedzy o społeczeństwie, geografii i in. * zapoznanie się z kodeksem ucznia, uczestnictwo w wyborze samorządu szkolnego * organizowanie różnorodnych uroczystości z okazji świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic * wycieczki klasowe po Polsce – poznawanie zabytków polskiej kultury i historii * zapoznanie z symbolami, zasadami, które są

<p>dla funkcjonowania narodu i państwa polskiego.</p> <p>6. Określenie miejsca i roli Polski i Polaków w integrującej się Europie.</p> <p>7. Rozwijanie tożsamości europejskiej budowanej na gruncie miłości do małej i wielkiej ojczyzny.</p> <p>8. Kształtowanie postawy proeuropejskiej.</p>	<p>na rzecz rozwiązywania problemów i zadań w najbliższym otoczeniu i środowisku lokalnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> * rozumienie procesy integracyjne zachodzące w Europie. * zna najważniejsze instytucje europejskie. * ma postawę otwartości i dialogu wznoszącą się ponad uprzedzenia i stereotypy etniczne. * przyczynia się do powstawania świadomości "jestem Polakiem, więc jestem Europejczykiem". 	<p>istotne dla funkcjonowania państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> * zapoznanie z życiorysem i osiągnięciami wybitnych Polaków * prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, koło europejskie *konkursy przedmiotowe, wiedzy o Unii Europejskiej *obchody rocznicy wstąpienia Polski do UE *gazetki okolicznościowe.
---	---	--

WYCHOWANIE REGIONALNE - DZIEDZICTWO KULTUROWE W REGIONIE

Wychowanie regionalne zmierza do ukształtowania u dzieci świadomości związków pomiędzy ludźmi, ich kulturą i otoczeniem, a także postaw identyfikacji z własnym regionem. Realizacja treści zawartych w tym obszarze wychowania ma spowodować, że wychowanek będzie troszczył się o dobro i rozwój swojej małej Ojczyzny.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI ZAGADNIENÍ WYCHOWAWCZYCH
<p>1. Rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związkach z kulturą narodową.</p> <p>2. Nawiązanie kontaktu ze środowiskiem lokalnym i regionalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka.</p> <p>3. Ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej.</p> <p>4. Rozwijanie wiedzy o historii regionu w powiązaniu z tradycjami własnej rodziny.</p> <p>5. Wprowadzanie w świat tradycji regionu</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> * zna historię i tradycję własnej rodziny na tle historii i tradycji regionu. * zna symbole gminy, święta gminy, najważniejsze problemy swojej gminy. * potrafi uświadomić sobie, że historia jego regionu jest częścią historii Polski. * bierze czynny udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych. * wykazać się elementarną wiedzą na temat kultury narodowej z uwzględnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> * realizacja wychowania regionalnego na przedmiotach: historia, sztuka, język polski i in. * wycieczki do Muzeum Regionalnego w Bełchatowie *gazetki okolicznościowe *konkurs wiedzy o patronce gimnazjum - Wandzie Malczewskiej *Dzień Patrona Gimnazjum w Klukach (Msza św. w kościele parafialnym) * szkolny konkurs na najpiękniejszy stroik

<p>i należących do niej wartości.</p> <p>6. Wskazywanie przykładów umożliwiających integrację z kulturą regionu.</p> <p>7. Wspieranie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie.</p>	<p>własnego regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> * wzmacniać swoją motywację do kultywowania tradycji rodzinnych * poznać najbliższy region, jego walory przyrodnicze i kulturowe, wykazać dziedzictwo kulturowe własnego regionu * kształtować nawyki regulujące prawidłowe funkcjonowanie w grupie społecznej * efektywnie współdziałać w grupie * zaprezentować swoje umiejętności na scenie. 	<p>święteczny: "Bożonarodzeniowy",</p> <ul style="list-style-type: none"> * festyn środowiskowy.
--	---	---

WYCHOWANIE CZYTELNICZO – MEDIALNE

Wychowanie czytelniczo – medialne przygotowuje dziecko do świadomego, rozważnego, rozumnego korzystania ze środków masowego przekazu (telewizja, radio, prasa, Internet, gry komputerowe) oraz z dorobku twórców polskiej i światowej literatury. Ma chronić ucznia przed zagrożeniami, jakie niosą te współczesne drogi oddziaływania na człowieka. Jednocześnie wychowanie czytelniczo - medialne uczy dziecko poszukiwania informacji w różnorodnych formach przekazu międzykulturowego.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
<p>1. Ćwiczenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji</p> <p>2. Wspomaganie procesu dydaktycznego szkoły</p> <p>3. Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań, potrzeb i nawyków czytelniczych z uwzględnieniem indywidualnych uzdolnień uczniów.</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> * swobodnie wypowiadać się na różne tematy, * zastosować treści szkolne w życiu codziennym, * posługiwać się komputerem, * korzystać z informacji zamieszczonych w Internecie, * redagować gazetkę szkolną, * myśleć analitycznie i syntetycznie, 	<ul style="list-style-type: none"> * zajęcia biblioteczne, języka polskiego oraz pozostałych przedmiotów, * redagowanie i wydawanie gazetki szkolnej, * praca z aktywnym bibliotecznym, * indywidualna praca z czytelnikiem, rozmowy, porady, * konkursy, * pasowanie na czytelnika

<p>4. Kształcenie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych w celu zdobycia informacji z różnych dziedzin ludzkiego życia.</p> <p>5. Kształcenie i utrwalenie nawyków kulturalnego obcowania z książką i innymi nośnikami informacji.</p> <p>6. Przygotowanie do odróżniania fikcji od rzeczywistości w przekazach medialnych.</p> <p>7. Wprowadzenie w świat mediów oraz podstawowe sposoby i procesy komunikowania się ludzi. Przygotowanie do rozpoznawania różnych komunikatów.</p> <p>8. Wprowadzenie do samodzielnego posługiwania się narzędziami medialnymi.</p> <p>9. Rozpoznawanie i umiejętne kierowanie zainteresowaniami czytelnickimi uczniów. Tworzenie warunków do zdobywania informacji z różnych źródeł.</p> <p>10. Uświadomienie roli mass mediów i stosowanych przez nie środków i zabiegów socjotechnicznych.</p> <p>11. Zapoznanie z fundamentalnymi dziełami medialnymi: fotografii, radia, filmu, telewizji i teatru – polskimi i zagranicznymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystywać wiedzę do lepszego poznania siebie i swoich możliwości, * samodzielnie korzystać z księgozbioru biblioteki, * kulturalnie obcować z książką w szkole i w domu, * rozróżnić komunikaty informacyjne od perswazyjnych, przekazy przedstawiające rzeczywistość od interpretujących i fikcyjnych, * posługiwać się różnymi formami komunikatów i narzędziami medialnymi w procesie komunikowania, zdobywania, dokumentowania i prezentowania wiedzy. * wykorzystać media jako źródło informacji i opinii w samodzielnym dochodzeniu do wiedzy. * korzystać ze zbiorów i warsztatu informacyjnego biblioteki. * umie dokonać krytycznej analizy wartości ofert mediów i dokonać właściwego wyboru w korzystaniu ze środków masowej komunikacji * potrafi przytoczyć słynne dzieła i ich twórców. 	<ul style="list-style-type: none"> * wykorzystywanie zdobytych informacji w samodzielnym pracach pisemnych przekazywania wiedzy innym * korzystanie z komputerowych programów edukacyjnych.
---	---	---

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Rozwój dziecka określa się mianem rozwoju psychoruchowego, co oznacza, że rozwój motoryki jest podstawą do rozwoju umysłu ucznia. Dlatego też wiele miejsca w wychowaniu prozdrowotnym należy poświęcić ruchowi. Jest on przejawem naturalnej aktywności dziecka. Ograniczanie ruchu może spowodować nadmierną pobudliwość psychoruchową ucznia. Ukształtowane w dzieciństwie nawyki aktywnego spędzania czasu wpływają na zdrowe funkcjonowanie w dorosłym życiu.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
1. Kształtowanie nawyków bezpiecznego zachowania się i dbania o własne zdrowie 2. Systematyczne doskonalenie nawyków kulturalnego zachowania się uczniów w szkole i poza szkołą. 3. Kształtowanie umiejętności poruszania się po drogach. 4. Wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa. 5. Kształtowanie nawyków związanych z higieną osobistą oraz z estetyką ubioru i wyglądu ucznia. 6. Organizacja lekcji i zajęć szkolnych z uwzględnieniem zasad higieny i kultury spożywania posiłków. 7. Propagowanie wiedzy o zdrowym trybie życia i odżywiania. 8. Adaptacja pomieszczeń szkolnych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. 9. Organizowanie za zgodą rodziców wyjazdów na basen. 10. Stworzenie Szkolnego programu	Uczeń: * rozumie konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa, * kulturalnie zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły, * zna i stosuje zasady bezpiecznego poruszania się po drogach, * stosuje zasady higieny osobistej i estetyki ubioru, * potrafi kulturalnie spożywać posiłki, * zna zasady zdrowego odżywiania i trybu życia, * wie, co to są nałogi i wie jak niszczą zdrowie, * zna zasady oszczędzania wody i energii elektrycznej, * chętnie uczestniczy w organizowanych na terenie szkoły akcjach ekologicznych, * potrafi zachować się asertywnie, w sytuacjach zagrażających jego zdrowiu i życiu, * wie, jak należy zachować się podczas ewakuacji z budynku szkolnego, * zna telefony kontaktowe oraz zasady informowania o sytuacjach zagrażających ludzkiemu zdrowiu i życiu,	* prowadzenie zajęć wychowania fizycznego zgodnie z programem dla określonej grupy wiekowej, * zapewnienie odpowiedniego sprzętu sportowego, * prowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjno – kompensacyjnej dla uczniów z wadami postawy, * organizowanie zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym (turnieje szkolne i międzyszkolne), * zapewnienie uczniom stosownych do ich wzrostu stolików oraz krzesełek, * pogadanki w klasach (pani pielęgniarka, lekarz, nauczyciel biologii i przyrody, wychowawca, pedagog) na temat zdrowego i higienicznego trybu życia oraz przeciwdziałania uzależnieniom, * realizowanie szkolnego programu profilaktycznego, * konkursy propagujące zdrowy styl życia, „Żyj zdrowo bez nałogów”, „Młodość-

<p>profilaktyki uzależnień.</p> <p>11. Przybliżanie wiedzy o żywności ekologicznej oraz oszczędzaniu wody i energii elektrycznej.</p> <p>12. Organizowanie akcji ekologicznych w środowisku lokalnym.</p> <p>14. Zapoznanie uczniów z sygnałami alarmowymi w szkole oraz drogą ewakuacji z budynku.</p> <p>15. Uświadomienie zasad korzystania z pomocy pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji i innych instytucji.</p> <p>16. Poznanie sposobów udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>17. Uświadomienie dzieciom zasad obowiązujących pieszego i rowerzystę.</p> <p>19. Bezpieczeństwo dziecka w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> * potrafi udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej, * wykazuje znajomość zasad poruszania się po drogach, * potrafi w aktywny sposób spędzać czas wolny od zajęć. 	<p>trzeźwość”,</p> <ul style="list-style-type: none"> * współdziałanie z policją, strażą pożarną, Poradnią Psychologiczno – pedagogiczną w Bełchatowie, kuratorem sądowym, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Klukach, * współpraca z Ośrodkiem Zdrowia w Klukach w zakresie profilaktyki zdrowotnej, * wyjazdy na basen. * udział uczniów w akcjach ekologicznych, * dożywianie dzieci z ubogich rodzin, * zajęcia w salach dostosowanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych.
--	---	--

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Wychowanie ekologiczne ma zaszczerpić w dziecku szacunek do otaczającego środowiska. Pokazać drogi do pozytywnego korzystania z jego zasobów oraz podejmowania działań ekologicznych w najbliższym otoczeniu i we własnym życiu. Jednocześnie pokazuje skutki działalności człowieka i zachęca do działań służących poprawie stanu środowiska.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
<p>1. Kształtowanie wrażliwości na estetykę otoczenia</p> <p>2. Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * jest wrażliwy na piękno przyrody, * potrafi wykazać się podstawową wiedzą z zakresu ekologii, * potrafi wskazać zagrożenia środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> * konkursy, * zajęcia pozalekcyjne, * zajęcia przyrody, geografii, biologii, * ogólnopolska akcja „Sprzątanie Świata”, * „Dzień Ziemi”, gazetki okolicznościowe.

<p>3. Budzenie szacunku do przyrody.</p> <p>4. Tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi składnikami środowiska oraz rozumienia przyczyn i skutków ingerencji człowieka w świat przyrody.</p> <p>5. Kształtowanie proekologicznej motywacji uczniów.</p>	<p>naturalnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> * podejmuje działania ekologiczne w najbliższym otoczeniu i we własnym życiu, * krytycznie analizuje relacje między działalnością człowieka a stanem środowiska, * dostrzega, opisuje i wyjaśnia związki między naturalnymi składnikami środowiska, człowiekiem i jego działalnością, * ma umiejętność przestrzegania zasad ładu i porządku w miejscach publicznych, * organizuje działania służące poprawie stanu środowiska w najbliższym otoczeniu. 	
--	--	--

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

Wychowanie do życia w rodzinie to przygotowanie młodego człowieka do pełnienia ról w rodzinie – roli ojca, matki, brata, siostry, roli krewnego. Rodzina jest podstawowym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dla ucznia. To tutaj uczy się kochać, szanować, troszczyć się o innego człowieka, współodczuwać i dawać siebie innym. Tych postaw i umiejętności nie nauczy dziecka żadne inne środowisko wychowawcze. Szkoła może tylko w tej mierze wspierać rodzinę.

ZAGADNIENIA	SPODZIEWANE EFEKTY PRACY WYCHOWAWCZEJ	FORMY REALIZACJI
<p>1. Przygotowanie wychowanków do odpowiedzialnego pełnienia ról w rodzinie.</p> <p>2. Kształtowanie dojrzałego pojęcia miłości.</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności współodczuwania i współczucia.</p> <p>4. Kształtowanie refleksyjnego stosunku do siebie.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * potrafi swobodnie wyrażać swoje opinie o funkcjonowaniu rodziny, * uświadomi sobie pełne znaczenie terminu „rodzina”, * dostrzeże wagę więzi rodzinnych, * uzmysłowi sobie swoje miejsce w rodzinie i społeczności, 	<ul style="list-style-type: none"> * pogadanki z psychologiem, pielęgniarką szkolną, pedagogiem, * zajęcia z Wychowania do życia w rodzinie, biologii, przyrody, wiedzy o społeczeństwie, wychowania fizycznego oraz godziny wychowawcze, * indywidualne rozmowy z uczniami, * udostępnianie uczniom odpowiedniej do ich

<p>5. Poznanie zagadnień związanych z rozwojem fizycznym, psychicznym i społecznym człowieka oraz praw rządzących ludzką płodnością.</p> <p>6. Kształtowanie postawy asertywnej w sytuacjach podejrzanych.</p>	<p>* dostrzeże rodziców jako osoby niezastąpione, * dostrzeże celowość procesów zachodzących w układzie płciowym człowieka, * zrozumie złożoność procesu dojrzewania, * uświadomi sobie konieczność zachowania ostrożności w nawiązywaniu kontaktów z obcymi ludźmi.</p>	<p>wieku literatury oraz filmów dydaktycznych, * stosowanie różnych metod i technik nauczania: praca w grupach, symulacja ról, dyskusja, „burza mózgów”, zdania niedokończone, fotoekspresja, „śniegowa kula”, trybunał</p>
--	---	--

7. Wizerunek Ucznia Zespołu Szkół w Klukach:

Efektem działań programu będzie absolwent - człowiek uczciwy, obowiązkowy, systematyczny, odpowiedzialny, kreatywny, ciekawy świata i siebie, komunikatywny, kulturalny, tolerancyjny, odporny na patologie społeczne, znający swoją wartość, wrażliwy, mający określoną hierarchię wartości, rozważny, dbający o zdrowie własne i innych, umiejący planować swój rozwój (dalsze kształcenie, karierę, życie rodzinne), kultywujący uczucia patriotyczne i jednocześnie otwarty na inne kultury.

8. Zasady współpracy z rodzicami

1. Każdy rodzic ma obowiązek zapoznać się ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, Szkolnym Programem Wychowawczym oraz Programem Wychowawczym Klasy.
2. Rodzice mają prawo do uzyskania pomocy w szkole w przypadku trudności wychowawczych swojego dziecka.
3. Rodzice mają prawo do wyrażania swojej opinii na temat programów wychowawczych realizowanych przez szkołę.
4. Rodzice mają prawo do współdecydowania o przeznaczeniu środków finansowych gromadzonych na koncie Rady Rodziców.
5. Rodzice mają prawo ubiegać się o pomoc finansową i materialną. Szkoła udziela takiego wsparcia w ramach posiadanych środków.
6. Rodzice poszczególnych klas wybierają spośród siebie „trójki klasowe”, których zadaniem jest pomaganie wychowawcy w organizowaniu życia klasy. Przedstawiciele rodziców z „trójek klasowych” wybierają swoich reprezentantów do Rady Rodziców. Dokładne ustalenia dotyczące funkcjonowania Rady Rodziców znajdują się w Statucie Szkoły.

7. Rada Rodziców ściśle współpracuje z Dyrekcją Szkoły, Radą Pedagogiczną oraz Samorządem Uczniowskim.
8. Nauczyciele porozumiewają się z rodzicami poprzez: zebrania śródsesestralne oraz sesestralne, indywidualne spotkania, rozmowy telefoniczne, pisemne informacje.
9. Obowiązuje następująca procedura rozwiązywania konfliktów. Najpierw rodzic zgłasza problem wychowawcy. Jeżeli nie zostanie pozytywnie rozwiązany, następnym ogniwem jest pedagog szkolny. W przypadku nie uzyskania porozumienia, rodzic zgłasza problem Dyrektorowi Szkoły.
10. Rodzice mają obowiązek uczestniczyć w zebraniach klasowych oraz stawiać się w szkole na wezwania dyrekcji, wychowawcy, nauczycieli dziecka, pedagoga szkolnego.
11. Rodzice mają obowiązek systematycznie kontrolować osiągnięcia dziecka w nauce oraz jego zachowanie.
12. Rodzice mają obowiązek dbać o odpowiedni strój i wygląd swojego dziecka.
13. Rodzice mają obowiązek czuwać nad przestrzeganiem przez ich dziecko wewnętrznych regulaminów.

9. Projekt ewaluacji

Ocena efektów wdrażania Programu Wychowawczego Zespołu Szkół w Klukach, wraz z nanoszeniem ewentualnych poprawek, będzie dokonywana każdego roku w trakcie podsumowujących posiedzeń Rady Pedagogicznej. W ocenie tej uwzględnione zostaną opinie Dyrekcji, nauczycieli, rodziców oraz uczniów. W zebraniu tych opinii wykorzystane zostaną:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli, rodziców,
- analiza danych statystycznych,
- opinie i wnioski zebrane podczas zebrań rodziców,
- sprawozdania z realizacji planów wychowawczych poszczególnych klas,
- wnioski i obserwacje poczynione w czasie hospitacji,
- sprawozdania z wdrażanych programów autorskich,
- wykazy osiągnięć uczniów w olimpiadach, konkursach, zawodach,
- sprawozdania z pracy pedagoga szkolnego, świetlicy, biblioteki, kół zainteresowań, samorządu Uczniowskiego.

Wynikające z oceny programu wychowawczego wnioski przekazane zostaną do wiadomości Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego. Zagadnienia przedstawione w programie są podłożem i inspiracją do pracy wychowawczej i powinny być realizowane przez wszystkich nauczycieli w ramach każdego przedmiotu i w każdej sprzyjającej ku temu sytuacji.

Na podstawie długofalowego Programu Wychowawczego Szkoły zostanie opracowany roczny program wychowawczy. Wychowawcy klas sporządzą plany pracy wychowawczej ujmując zagadnienia w następujące kręgi:

- **uczeń w środowisku szkolnym,**
- **zdrowie i bezpieczeństwo ucznia,**
- **uczeń jako obywatel Europy i świata,**
- **postawa ucznia wobec Ojczyzny,**
- **uczeń w środowisku lokalnym,**
- **uczeń w środowisku rodzinnym,**
- **osobowość ucznia.**

Praca wychowawcza podlega trzem formom nadzoru pedagogicznego:

- ewaluacji
- kontroli
- wspomaganii

Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana w następujących obszarach: efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, procesy zachodzące w szkole, funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym, szczególności w zakresie współpracy z rodzicami.

Kontrola, o której mowa w rozporządzeniu może dotyczyć przepisów prawa oświatowego, ale także zapisów prawa wewnętrznego stanowiącego w szkole – statutu, regulaminów, zarządzeń dyrektora. (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej).

Wspomaganie to szkolenia i narady pomocne w procesie wychowania.

Do 31 sierpnia każdego roku dyrektor przedstawia radzie pedagogicznej wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pracy wychowawczej.

Program Wychowawczy Szkoły został pozytywnie zaopiniowany przez:

– Samorząd Szkolny .....
(data i podpis przewodniczącego)

– Radę Rodziców .....
(data i podpis przewodniczącego)

Zatwierdzony Uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu .....

Obowiązuje od dnia .....

W imieniu Rady Pedagogicznej zatwierdził.....

Skład komisji opracowującej program wychowawczy na lata 2012 - 2017:

1. Maria Łazuga – przewodnicząca zespołu .....
2. Ewa Węglewska .....
3. Anna Gabrysiak .....
4. Wiktor Wojewoda .....
5. Wojciech Klepczyński .....
6. ....
7. ....

Kluki .....